

اولین کنگره بین المللی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ

دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز - ۱۵ الی ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

The 1st International Congress of Large Animal Internal Medicine
4-6 May 2016
School of Veterinary Medicine, Shiraz University

وضعیت رشد و نمو، و کلسیم، فسفر، مس، روی و سلنیم خون کره اسبهای زیر ۲۴ ماه شهرستان گنبد کاووس

یازرلو^۱، مریم؛ مهري^۱، مهرداد؛ سرداری^۱، کامران؛ شریفی، کامران^{*}

^۱گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

*نویسنده مسئول shariffp@um.ac.ir

مقدمه و هدف:

پرورش کره اسب نیازمند توجه به معیارهای درست پرورش کره و همچنین استفاده‌ی صحیح از معیارهای لازم برای ارزیابی روند رشد و تکوین کره‌هاست. ارزیابی وضعیت تغذیه بخشی اساسی از ارزیابی درمانگاهی اسب‌هاست و با تغذیه‌ی ضعیف احتمال بروز خطرات بهداشتی و کاهش بازده اسب و احتمال رخداد بیماری‌های اندامهای حرکتی (به ویژه بیماری تکوینی ارتوپدی - استئوکندریت دیسکانس) افزایش می‌یابد. هدف از این پژوهشی ارزیابی وضعیت رشد و نمو بدن و مقادیر کلسیم، فسفر، مس، روی و سلنیم در خون کره اسب‌های زیر ۲۴ ماه منطقه گنبد کاووس بود.

مواد و روش کار:

در این طرح وزن ۸۹ رأس کره اسب در حال رشد زیر ۲۴ ماه در منطقه گنبد کاووس و بخش‌ها و روستاهای اطراف بررسی شد. از این تعداد ۲۰ رأس زیر ۳ ماه، ۲۷ رأس بین ۱۲-۸ ماه، ۲۸ رأس بین ۲۳-۱۳ ماه و ۱۴ رأس هم ۲۴ ماه داشتند. اندازه-گیری دور سینه در مورد همه‌ی این تعداد انجام شد. از ۴۰ رأس برای جمع آوری سرم، نمونه خون اخذ شد. مقادیر کلسیم، فسفر، مس، روی و سلنیم در سرم اندازه‌گیری شد. در خوراک هیچ کدام از کره‌ها از مکمل‌های معدنی و ویتامینی استفاده نمی‌شد.

نتایج:

با مقایسه‌ی اوزان با منحنی استاندارد رشد کره اسب‌ها نتایج حاکی از ۶٪ اضافه وزن، ۱۷٪ وزن نرمال و ۶۴٪ کمبود وزن بود. اضافه وزن غالباً در کره‌های زیر ۳ ماه مشاهده شد.

مقادیر کلسیم در محدوده‌ی $12/12 \pm 2/3$ میلی گرم بر دسی لیتر، فسفر در محدوده‌ی $5/945 \pm 0/67$ میلی گرم بر دسی لیتر، روی $94/34 \pm 22/7$ میلی گرم بر دسی لیتر، مس در حدود $156 \pm 37/17$ و مقادیر سلنیوم در محدوده‌ی 132 ± 27.32 میکروگرم در لیتر بود. سن کره‌ها به دو دسته‌ی زیر یکسال و بالای یکسال تقسیم شد و مشخص شد در مورد فسفر به تفکیک سن؛ روی به تفکیک سن، نژاد و وزن؛ مس به تفکیک نژاد اختلاف معنادار ($P < 0.05$) در میان نتایج دیده شد.

نتیجه گیری نهایی:

تاخیر در رشد نیازمند تامین خوراک مخصوص کره‌ها در دوره شیرخواری است. در ضمن، با توجه به این که مقادیر سلنیوم، روی و مس در خون کره‌ها در حد طبیعی بود، کاربرد بدون مطالعه‌ی مکمل‌های تجاری حاوی سلنیوم، روی و مس در خوراک کره‌ها ممکن است موجب ناهنجاری‌های اسکلتی شود. این تجربه نشان می‌دهد که اختصاصاً در مورد کره‌ها فرمول مکمل‌های معدنی باید مطابق با سیمای کانی‌های خون جمعیت هر منطقه یا هر مرکز پرورش اسب تامین شود.

کلمات کلیدی: رشد و نمو، کره اسب، کلسیم، فسفر، مس، روی، سلنیم